

Nyelvtan

Február 17. (szerda): ZOOM óra - nyelvtan

A melléknevek helyesírásával fogunk foglalkozni. Az alábbi jegyzetet írástok a füzetbe és tanuljátok meg!

A lefotózott jegyzetet várom e-mailben!

Füzetbe:

A melléknevek helyesírása

I. A melléknevek **szóvégi -ú, -ű képzője mindig hosszú**. Pl.: *hiú, keserű*.

II. **Az -i melléknévképző írásának módjai:**

1. Az -i melléknévképző mindig rövid. A tulajdonnévből így képzett **egytagú melléknevet egybeírjuk** a képzővel, **kezdőbetűje kicsi** lesz. Pl.: *dunaszerdahelyi, alistáli*.
2. **Kötőjellel kapcsolt többtagú földrajzi nevekhez járuló -i képző írásának módjai:**
 - a. Ha a tulajdonnév mindkét tagja köznévi, az -i képzős származék **mindkét tagját kisbetűvel írjuk**. Pl.: Északi-középhegység -----> *északi-középhegységi*.
 - b. Ha a többtagú földrajzi név első tagja tulajdonnév, utótagja pedig köznévi, az **előtag megőrzi a nagy kezdőbetűt**. Pl.: Balaton-felvidék -----> *Balaton-felvidéki*.
 - c. Ha a többtagú földrajzi név előtagja köznévi, utótagja tulajdonnév, -i képzős származékuk mindkét tagját kisbetűvel írjuk.
Pl.: Észak-Amerika -----> *észak-amerikai*.

3. Különírt elemekből álló többtagú földrajzi nevekhez járuló -i képző írásának módjai:

a. Ha az elemek **köznevek**, mindent kisbetűvel írunk.

Pl.: Magyar Köztársaság -----> *magyar köztársasági*.

b. **A tulajdonnévi elemeket nagybetűvel kezdjük.**

Pl.: Erzsébet híd -----> *Erzsébet hídi*

4. **Az alapformájukban is -i-re végződő** magyar tulajdonnevek már nem kapnak **-i** képzőt. Ilyen esetben nagy-, illetve kisbetűs írásmóddal jelezzük, hogy tulajdonnévként vagy melléknévként szerepel-e a szó. Pl.: Tamási = *tamási* (*Az én barátom tamási lakos.*)

! Nem vonatkozik ez a szabály az idegen tulajdonnevekre, ha azok **-i** hangját **-y**-nal kell jelölni. Pl.: Canterbury = *canterburyi*

5. A **-háza, -halma, -telke, -földe, -falva, -hida** utótagú helynevekhez járuló **-i** melléknévképző előtt **elmarad a szóvégi -a, -e**. Pl.: Nyíregyháza = nyíregyházi, Barátfalva = barátfalvi.

III. Az s-re végződő melléknevek kiejtésében és írásmódjában eltérés mutatkozik.

Így mondjuk: *pirossabb, erősebb, magassabb*.

Így írjuk: *pirosabb, erősebb, magasabb*.

IV. A színt jelölő mellékneveket egybeírjuk. Pl.: *narancssárga, halványkék, királykék*.

V. Az összehasonlítást kifejező összetett mellékneveket is egybeírjuk. Pl.: *hollófekete* (fekete, mint a holló), *hófehér, jéghideg, villámgyors*.